

Ochranná pásma u vedení drátů velmi vysokého napětí

Kamil Pokorný, www.elektrosmog-zony.cz

(aktualizace: 20.8.2018)

Velmi častá situace: lidé hledají pozemek, kde by mohli postavit dům a zdravě se svými dětmi žít, odpočívat, ale často mají obavy, že v jeho blízkosti se nachází sloupy s dráty, nebo transformátor.

Jakou vzdálenost (ochranné pásmo) nařizuje nynější vyhláška č. 291/2015 Sb.?

Nadzemní vedení:

u napětí nad 1 kV a do 35 kV včetně,

pro vodiče bez izolace – pásmo **7 m**;
pro vodiče s izolací základní – pásmo **2 m**;
pro závěsná kabelová vedení – pásmo **1 m**;

u napětí nad 35 kV do 110 kV včetně,

pro vodiče bez izolace – pásmo **12 m**;
pro vodiče s izolací základní – pásmo **5 m**;

u napětí nad 110 kV do 220 kV včetně – pásmo **15 m**,

u napětí nad 220 kV do 400 kV včetně – pásmo **20 m**,

u napětí nad 400 kV – pásmo **30 m**,

u závěsného kabelového vedení 110 kV – pásmo **2 m**,

u zařízení vlastní telekomunikační sítě držitele licence – pásmo **1 m**.

Podzemní vedení:

Vedení **do napětí 110 kV** včetně – pásmo **1 m**,

vedení s napětím **nad 110 kV** – pásmo **3 m**.

Transformátor:

venkovní elektrické stanice a stanice **s napětím větším než 52 kV** – pásmo **20 m**,

stožárové stanice a věžové stanice **od 1 kV do 52 kV** – pásmo **7 m**,

kompaktní a zděné elektrické stanice **od 1 kV do 52 kV** – pásmo **2 m**,

vestavěné elektrické stanice od obestavění – pásmo **1 m**.

Stavební úřad vám povolí stavbu za tímto ochranným pásmem a pokud si požádáte o výjimku, tak ještě blíže. Jen blázen, nebo nevědomý, by ale bydlel tak blízko ve škodlivém záření...

Tato ochranná pásma jsou ale pro prevenci zdraví naprosto nedostatečná!!!

V jaké vzdálenosti je tedy rozumné bydlet? Jaké hodnoty sledovat pomocí magnetometru?

Především, pokud chcete dostatečně chránit své děti, bude nutné vzdálit stavbu a bydlet až v několiknásobku výše uvedených ochranných pásem. Ta jsou „ochranná“, ale ne preventivní!

Nutno říci, že naše současná zákonná ochranná pásma před neionizovaným elektromagnetickým zářením (vzdálenosti od drátů VVN) jsou naprosto nedostatečná a neposkytují dospělému, natož citlivějším dětem, žádnou preventivní ochranu ve smyslu předběžné opatrnosti.

V případě nízkých frekvencí (vedení drátů VVN a také silové kabely pod ulicí, nebo transformátorová stanice) jsme "chráněni" až před **5000 V/m** - proto se již vejdete s domem 20 m od českého největšího vedení 400 kV! Ale podle několika studií je rozumné pro předběžnou opatrnost dlouhodobě nepobývat v hodnotách nad 5 V/m!

V praxi pak naměřím, že od těchto všech drátů by měl člověk počítat většinou ještě alespoň desetinásobek té zákonné vzdálenosti ochranného pásma a teprve tam, nebo raději ještě dál, trvale bydlet či pracovat! Tak daleko většinou pozvolna klesá elektromagnetické pole. Až tak daleko klesne na skutečně rozumnou nízkou úroveň, která nepředstavuje větší ohrožení při dlouhodobé expozici ani pro malé děti, jejich zdravý vývoj, ani pro elektromagneticky přecitlivělé osoby (EHS syndrom).

Je pravda, že někdy naměřím, že elektromagnetické pole klesne dostatečně již v nečekaně bližší vzdálenosti (například v kancelářích pražského obch. centra Chodov, kde mají vedení 220 kV téměř před okny, vzdálenost 12 m). Záleží na konstrukci domu (kovový plášť dobře uzemněn) a především na velikosti proudů, které protékají vodiči. S velikostí proudu roste vzdálenost, kam až pole v kolmici na drát sahá.

Protože se však samotná velikost proudu nikdy u VVN vedení neuvádí (protože záleží pak na proměnlivém odběru – zátěži vedení), nelze spolehlivě usuzovat, pokud mi někdo nadiktuje do telefonu, že ví, že mu vede vedle pozemku např. vedení VVN 110 kV ve vzdálenosti 60 m, jestli to již bude dostatečně zdravá vzdálenost. Pokud přímo na místě nezměřím magnetometrem konkrétní hodnoty elektromagnetického pole (dále EMP), nemohu s jistotou bezpečně odhadnout zdravou vzdálenost.

Při měření hledíme především na magnetickou složku pole, protože elektrický potenciál většinou se zdi domu klesne k nule, ale magnetická složka prochází v kolmici od drátů dále a dále skrze zdi domu dovnitř. A to jak ze vzdušného vedení VVN, tak i ze „silových“ napájecích kabelů, které často vedou pod ulicemi. Jejich magnetické pole ještě často naměřím ve škodlivé hodnotě i ve čtvrtém patře domu! A lidé tam špatně spí, malé děti jsou velmi často nemocné chronicky, mají oslaben imunitní systém atd. Celé roky tuto skutečnost bohužel v praxi mohu opakovaně pozorovat – jestliže naměřím v bytě při vypnutých jističích trvalou expozici nad 200 nanoTesla (2 miliGause), prakticky vždy to koresponduje se špatným spánkem a zdravotními potížemi zejména u dětí. A jestliže je přímo v domě trafostanice, často naměřím i přes 500 nanoTesla (5 mG) a zjistím větší zdravotní potíže. Ale současný zákonný limit nepovažuje vše do 2000 mG za žádný zdravotní problém před nímž by nás měl chránit! Proto jsou ta ochranná pásma tak žalostně krátká – doslovných několik metrů – což je ze zdravotního preventivního hlediska naprostý nesmysl! **Rozumné je dlouhodobě pobývat a žít v hodnotách ideálně pod 0,5 mG (pod 50 nT). Dospělý řekněme do 1 mG (100 nT). Dlouhodobě nad 2,5 mG (250 nT) poškozuje DNA:**

EMP jako příčina zlomů v řetězcích DNA

Jednu z nejdůležitějších sérií experimentů v otázce poškozování DNA v důsledku expozice neionizujícím elektromagnetickému záření uspořádali profesor Henry Lai a profesor Narendra Singh v roce 1994. Dokončili ji v roce 1998 a publikované výsledky potvrdily, že i pouhou dvouhodinovou expozicí se v mozkových buňkách živých krys zvyšují počty zlomů v řetězcích DNA. Henry Lai a Narendra Singh pak uspořádali podobné experimenty za použití nízkých frekvencí EMP. Svě subjekty vystavili například frekvencím podobným běžné stolní lampě – tehdy s obyčejnou žárovkou (kdy nevzniká procesem řízení výboje nebo napájením světelných krystalů ještě řada dalších vysokofrekvenčních složek v poli).

Opět zjistili navýšení počtu zlomů v řetězcích DNA. Výzkumem prokázali, že se řetězce DNA lámou v důsledku expozice neionizujícím zářením EMP o síle již od 0,25 miliTesla (tj. 250 nanoTesla, 2,5 miliGauss). Toto zjištění pak bylo opakovaně potvrzeno v řadě dalších laboratoří – že tyto hodnoty vlastně postupně způsobují rakovinu. **Badatelé přesvědčivě potvrdili, že expozice (vystavení) EMP vede k poškození DNA dokonce již při nízkých expozicích a frekvencích. Úroveň záření, při níž Lai a Singh prokázali vznik poškození, byla výrazně nižší, než úroveň, která se na základě současných bezpečnostních norem považuje za bezpečnou.**

Odkaz na tuto studii:

Lai, Henry – Singh, Narendra P. (2004): Magnetic-field-induced DNA strand breaks in brain cells of the rat. – Environmental Health Perspectives, 112(6): 687-694. www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15121512

**Buďte opatrní a zajímejte se o své zdraví a o preventivní hodnoty "snesitelného" elektrosmogu...
Naše zákonné limity prevencí našeho zdraví NAPROSTO BEZOHLEDNĚ PODCEŇUJÍ !!!!**